

РЕШЕНИЕ

№ 1306

гр. София, 28.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 59 състав,
в публично заседание на 09.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **59** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл. 124, ал. 1 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.

Образувано е по подадена жалба от Л. С. Р. от [населено място], срещу Заповед № РД-02-16-1015/07.12.2022 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с която на основание чл. 107а от ЗДСл е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя с ответника.

В жалбата са изложени подробни съображения за основателността ѝ и за незаконосъобразност на оспорената заповед. Посочва, че при издаване на заповедта са допуснати съществени нарушения на правилата за издаването ѝ. Твърди, че по направеното ѝ предложение за прекратяване на служебното правоотношение, не се е произнесла изрично. Поради това ѝ продължила да изпълнява служебните си задължения. Въпреки липсата на изрично произнасяне по направеното ѝ предложение, на 07.12.2022 г., е издадена заповедта за прекратяване на правоотношението ѝ с ответника. Също така счита, че тъй като определеното в заповедта обезщетение в размер на три заплати, е изплатено едва след издаването на заповедта, то не е изпълнен фактическият състав на чл. 107а ЗДСл, който предвижда от една страна отправено и съответно прието предложение в 7 дневен срок, а от друга определеното обезщетение да бъде изплатено заедно с връчване на заповедта. Навежда твърдения за липса на фактически основания, мотивирали ответника да упражни правото на прекратяване. Също счита, че не е постигната целта на закона. Моли за отмяна на

заповедта.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. Л.. Молят съдът да уважи жалбата и да отмени оспорената заповед като незаконосъобразна. Претендират присъждане на направените по делото разноски по представен списък.

В представени писмени бележки доразвиват съображенията си за незаконосъобразност на оспорения акт. Посочва, че органът по назначаване може да предложи на държавния служител прекратяване на служебното правоотношение срещу обезщетение, но това следва да се извърши от органа по назначаване. В случая предложението е отправено от главния секретар на министерството, без по делото да се представиха доказателства за изрично упълномощаване от страна на министъра за процедура по чл. 107а ЗДСл. Изричната компетентност на органа, предоставена със закона е гаранция, че предложението за прекратяване на правоотношението е именно на органа. Също така, поддържа изложеното в жалбата относно това, че предвиденото обезщетение не е изплатено едновременно с издаване на заповедта за прекратяване. Също така посочва, че жалбоподателят не е имал воля за приемане на отправеното предложение, а е била принудена да подпише документа незабавно, вместо в седмодневния срок предоставен от закона. Моли за отмяна на акта.

Ответния орган – министърът на регионалното развитие и благоустройството, в становище депозирано с административната преписка изразява доводи за неоснователност на жалбата.

В съдебно заседание, представляван от юрк. Л., оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В представени писмени бележки развива съображения за незаконосъобразност на жалбата. Посочва, че акта е издаден от компетентен орган, в предписаната от закона писмена форма, при спазване на процедурата за това. Посочва, че със заповед № РД-02-14-743/04.08.2022 г. министърът на регионалното развитие и благоустройство е предоставил на главния секретар на министерството правомощия на орган по назначаване. В този смисъл е отправено валидно писмено предложение от органа по назначаване към държавния служител, което надлежно е прието от него. Моли за отхвърляне на жалбата.

СГП не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Въз основа на заповед № РД-02-16-650/31.03.2020 г. на главния секретар на МРРБ, Л. С. Р. е назначена за държавен служител на основание чл. 9, чл. 10, ал. 1 и ал. 2, чл. 10д, ал. 4, във вр. с чл. 12 и чл. 74, ал. 1 от ЗДСл, на длъжност „младши експерт“, с ранг V младши, в отдел „Административно-териториално устройство“, дирекция „Устройство на територията и административно-териториално устройство“ при МРРБ, считано от 01.04.2020 г.

Със заповед № РД-02-16-667/26.04.2022 г. на зам.-министър председателя и министър на МРРБ, жалбоподателката е преназначена на осн. чл. 82, ал. 1 и ал. 3 от ЗДСл, на длъжност „старши експерт“ в отдел „Контрол и мониторинг“, дирекция „Жилищна

политика“, считано от 03.05.2022 г., с ранг IV младши.

С предложение изх. № 91-К-266/06.12.2022 г., главният секретар на МРРБ е предложил на Р., да бъде прекратено служебното ѝ правоотношение с МРРБ на основание чл. 107а от ЗДСл, срещу обезщетение в трикратния размер на последната получена от нея месечна основна заплата в МРРБ. Предложението е връчено на 06.12.2022 г., като е предоставен 7-дневен срок за произнасяне.

Със заявление изх. № 91-К-266(1)/06.12.2022 г., Л. Р. е уведомила главния секретар на МРРБ, че е съгласна да бъде прекратено служебното ѝ правоотношение с МРРБ на основание чл. 107а от ЗДСл, срещу обезщетение в размер на 3-кратния размер на последната получена месечна основна заплата.

Въз основа на тези данни, министърът на МРРБ е издал процесната Заповед № РД-02-16-1015/07.12.2022 г., с която на основание чл. 107а от ЗДСл, е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя с ответника. Като причини за прекратяването е посочено – „по инициатива на органа по назначаването срещу уговорено обезщетение“. Със заповедта е разпоредено да се изплати обезщетение, съгласно чл. 107а, ал. 2 от ЗДСл, а именно 3-кратния размер на последната получена основна месечна заплата и за неизползван платен годишен отпуск в размер на 13 работни дни за 2022 г.

Видно от бюджетно платежно нареждане, обезщетението по чл. 107а от ЗДСл е изплатено на Р. на 09.12.2022 г.

Заповедта е връчена на Л. Р. на 07.12.2022 г.

Жалбата е подадена на 21.12.2022 г., чрез ответния орган.

По делото се събраха гласни доказателства, като беше разпитан като свидетел З. Х. Х. – работил като зам.-министър на МРРБ. Свидетелят споделя, че от 02.12.2022 г. не работи в МРРБ, но преди това е бил колега с жалбоподателката, като той е бил зам.-министър, а тя старши експерт. Жалбоподателката му се е обадила в началото на декември, след като е бил напуснал, и му е съобщила, че е получила заповед за прекратяване на трудовото правоотношение. Разказала му е, че на единия ден ѝ е дадено предложението за напускане по реда на чл. 107а от ЗДСл, а на другия е връчена заповед за прекратяване. Казала му е, че е подписала бланка за съгласие за напускане по този ред, като е споделила още, че не е знаела какво подписва. В момент на стрес е подписала всичко, което ѝ е предложено. Практиката на министерството е да изчака 7 дни. В случая не е изчакано и заявлението е подадено същия ден. И друг път е чувал за такива предложения, с искането за прекратяване да бъде предложено доброволно съгласие. Не му е споделила някой да ѝ е оказал натиск, за да подпише съгласието.

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на оспорване е заповед № РД-02-16-1015/07.12.2022 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с която на основание чл. 107а от ЗДСл е прекратено служебното правоотношение на Л. С. Р. с МРРБ.

Компетентен да се произнесе по подадената жалба е АССГ, поради което с жалбата е сезиран надлежния орган.

Жалбата срещу процесната заповед е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от

легитимирано лице, адресат на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение, същата съдържа необходимите реквизити, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно изискванията на чл. 168, ал. 1 от АПК, при служебния и цялостен съдебен контрол за законосъобразност, съдът извършва пълна проверка на обжалвания административен акт относно валидността му, спазването на процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва законът, т. е. на всички основания, визирани в чл. 146 от АПК. При преценката си, съдът изхожда от правните и фактическите основания, посочени в оспорвания индивидуален административен акт, представената административна преписка и събраните по делото доказателства. При проверката на административния акт, съдът не е обвързан от основанията, въведени от оспорващия, нито от неговото искане. Съдът следва да отмени или обяви за нищожен акта и ако констатира порок, който оспорващият не е посочил.

Разгледана по същество е основателна.

По съответствие на заповедта с процесуалните правила:

Оспорената заповед е издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, който е компетентния орган, съгласно чл. 108, ал. 1 ЗДСл. Министърът на регионалното развитие и благоустройството е органът по назначаване на държавния служител, тъй като дирекция „Жилищна политика“, в която се намира отдел „Контрол и мониторинг“, в който жалбоподателката е била на длъжност „старши експерт“, е в структурата на МРРБ. Поради това, като орган по назначението, министърът на МРРБ е и органът, който следва да прекрати служебното правоотношение на Р.. Предвид изложеното, заповедта е издадена от компетентен орган.

Спазени са установената писмена форма и съдържание за издаване на административен акт - чл. 108 от ЗДСл. В заповедта е посочен издателя на акта, неговият адресат, правното основание за прекратяване, а именно чл. 107а от ЗДСл, словесно са отразени мотиви за прекратяването, а именно по инициатива на органа по назначаването срещу уговорено обезщетение. Отражено е, че на лицето трябва да се изплатят обезщетения съгласно чл. 107а, ал. 2 от ЗДСл – 3-кратния размер на последната получена основна месечна заплата и съгласно чл. 61 от ЗДСл – за неизползван платен годишен отпуск за 2022 г. – 13 дни.

Предвид изложеното, настоящият състав приема, че при издаването на заповедта не са допуснати съществени процесуални нарушения, водещи до нейната отмяна. Правният спор се свежда до материалната законосъобразност на оспорената заповед.

По съответствие на заповедта с материалния закон:

Между страните не е спорно, че жалбоподателката към момента на издаване на оспорената заповед е заемала длъжността „старши експерт“ в отдел „Контрол и мониторинг“ в дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ. По делото не е спорно и това, че ответникът в качеството на орган по назначаването е отправил до жалбоподателката предложение за прекратяване на служебното ѝ правоотношение на основание чл.107а от ЗДСл срещу обезщетение в размер на 3-кратния размер на последното получено от нея основно възнаграждение.

С процесната заповед, на основание чл. 107а от ЗДСл е прекратено служебното

правоотношение на жалбоподателката, считано от 07.12.2022 г., срещу обезщетение по чл. 107а, ал. 2 от ЗДСл. в размер на 3-кратния размер на последната получена основна месечна заплата, преведена по банков път на 09.12.2022 г.

В послужилата като правно основание разпоредба на чл. 107а, ал. 1 от ЗДСл е предвидено, че органът по назначаването може да предложи на държавния служител прекратяване на служебното правоотношение срещу обезщетение в размер на не повече от шесткратния размер на последната получена месечна основна заплата. В ал. 2 на цитираната разпоредба е регламентирано, че ако държавният служител приеме предложението по ал. 1, органът по назначаването е длъжен да му изплати уговореното обезщетение заедно с връчването на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение. От прочита на тези норми следва, че до прекратяване на служебното правоотношение на това основание се достига след като страните се съгласят за прекратяването и уговорят дължимото обезщетение, и същото бъде своевременно изплатено. Съгласието относно размера на обезщетението следва да е валидно изразено, да се съдържа в писменото предложение на органа по назначаването и в писменото съгласие на държавния служител.

Фактическият състав на разпоредбата на чл. 107а от ЗДСл изисква наличието на 3 предпоставки кумулативно - 1. валидно отправено предложение, 2. изрично прието предложение писмено от служителя в 7-дневен срок, като при бездействие от негова страна, законът приема наличието на воля за неприемането му и 3. изплащане на обезщетението по чл. 107а, ал. 2 от ЗДСл заедно с връчването на заповедта. Липсата на която и да е от тези предпоставки води до незаконосъобразно издаване на административния акт.

Настоящият съдебен състав приема, че липсват втората и третата предпоставки за издаване на процесната заповед. Първо, следва да се приеме, че предложението за прекратяване на правоотношението е отправено именно от органа по назначаването, предвид на това, че жалбоподателят е назначена за държавен служител именно със заповед на главния секретар на министерството. Действително цитираната от ответника заповед № РД-02-14-743/04.08.2022 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройство, с която е предоставил на главния секретар на министерството правомощия на орган по назначаване, не е представена по делото, но предвид факта, че жалбоподателя е назначена за държавен служител именно от главния секретар, на който за възложени такива правомощия, то следва да се приеме, че отправяйки предложението за прекратяване по реда на чл. 107а ЗДСл, главният секретар е действал в кръга на предоставените му правомощия.

Съдът приема, че даденото съгласие за прекратяване на служебното правоотношение по този ред от страна на Р. е опорочено. В този смисъл следва да се посочи, че се споделят доводите на жалбоподателката, че е изразила волята си в писменото съгласие под въздействието на стрес. Този факт се установява от доказателствата по делото, а именно изразено изрично съгласие в деня на отправеното предложение, както и от показанията на свидетеля З. Х., бивш зам.-министър на МРРБ. Съгласието за приемане на предложението от такова естество между страните по служебно правоотношение следва да бъде безусловно и свободно, като не следва да има никакво съмнение, както от страна на органа за целта на отправянето му, така и от страна на приемащия го служител относно мотивите му. Като единствена цел, с която органът следва да отправи предложението, е да се прекрати служебното правоотношение с изплащането на договореното обезщетение, но не и с друга цел, като например да се

освободи мястото за друго лице, да се избегне налагането на наказание, да се влоши работната среда на служителя. Законодателят е предвидил срок от 7 дни, в който служителят има право да приеме или не предложението. Логически и от житейска гледна точка може да се направи обоснован извод, че решение от такова естество, което засяга трудовата заетост на лице през зимен период от годината – декември месец, при настъпила финансова криза, породена от висока инфлация, трудно би било взето за няколко часа при свободно изразяване на волята си. Съгласието на Р. не е изписано ръкописно, а е принтирано с положен впоследствие подпис, което може да се приеме за индиция, че текстът е бил подготвен предварително на бланка от органа и депозиран на лицето за подпис, каквито доводи се излагат в настоящия случай. При това положение може да се направи обоснован извод, ако не за упражнен натиск от страна на органа по назначаване по отношение на държавния служител, то за изразяване на волята на служителя под въздействието на стрес /решение № 3387/08.03.2019 г. по адм. д. № 10004/2018 г. на ВАС, V отделение/.

На трето място, от доказателствата по делото безспорно се установява, че е нарушено императивното изискване на чл. 107а, ал. 2 от ЗДСл, регламентиращо третата предпоставка, а именно, че органът по назначаването е длъжен да заплати на държавния служител уговореното обезщетение заедно с връчването на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение. Заповедта е връчена на 07.12.2022 г., а договореното обезщетение в 3-кратния размер на последната получена основна месечна заплата е преведено по банков път на 09.12.2022 г. Поради това, фактическият състав на разпоредбата на чл. 107а, ал. 2 от ЗДСл не е изпълнен, поради което оспорената заповед е издадена в нарушение на материалноправните норми на ЗДСл. Към датата на връчване на заповедта, органът по назначаване е длъжен да изплати или да представи доказателства за извършено плащане по банков път на договорената сума за обезщетението, което в настоящия случай не е сторено. Техническите действия на органа по назначаване за осигуряване на сумите за плащане следва да са извършени своевременно, така че да може да се осъществи едновременното плащане на обезщетението заедно с връчване на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение. В противен случай е налице неизпълнение на императивно условие на нормата, поради което прекратяването на правоотношението е извършено в нарушение на материалния закон, при липса на изискуемите кумулативно елементи на чл. 107а от ЗДСл. /Решение № 3387 от 8.03.2019 г. по адм. д. № 10004/2018 г. на ВАС, Решение № 3280 от 04.03.2020 г. по адм. дело № 8933/2019 г. на ВАС, V отделение/.

Въз основа на изложеното и като провери законосъобразността на оспорения акт по реда на чл. 168 от АПК, съдът приема, че същият е незаконосъобразен, като издаден в несъответствие с материалноправните разпоредби. А жалбата като основателна, следва да се уважи.

По разноските:

Предвид изхода на спора и своевременното направено искане за това, на жалбоподателя се дължат разноски на основание чл. 143 от АПК. Представен е списък на разноските, включващ 1000 лв. за адвокатски хонорар, както и доказателства за реалното им извършване – договор за правна защита и съдействие, в който е отразено, че уговореното възнаграждение е заплатено в брой при подписване на договора. Поради което на жалбоподателя се дължат разноски общо в размер на 1000 лв.

С оглед изхода на делото на ответника не се дължат разноси.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ, чл. 173, ал. 3 и чл. 174 от АПК, Административен съд София-град, II отделение, 59 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на Л. С. Р. от [населено място], Заповед № РД-02-16-1015/07.12.2022 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с която на основание чл. 107а от ЗДСл е прекратено служебното й правоотношение.

ОСЪЖДА Министерство на регионалното развитие и благоустройството **ДА ЗАПЛАТИ** на Л. С. Р., с ЕГН [ЕГН] сумата от 1000 лв. направени по делото разноси за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 137 от АПК.

СЪДИЯ: